

TELEGRAFULU ROMANU.

N^{ru} 76. ANULU XVII.

Sabiu, in 25 Septemvre (7 Oct.) 1869.

Telegrafulu este de doue ori pe septimana: joi'a si Dumine'a. — Primum ratione se face in Sabiu la expeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu banget'a prin scriori francate, adresele catre expeditura. Pretulu primum ratione pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. iar pe o jumtate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciele din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumtate de anu 4 fl. v. a. Pentru princip. si tieri straine pe unu anu 12 pe 1/2 anu 6 fl. v. a.

Inseratele se plateau pentru inteu ora cu 7. cr. sirulu, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Dia' onomastica a Maj. Sele.

Luni s'a serbatu dia' onomastica a Majestatiei Sele Imperatului Franciscu Iosifu I. In biserica gr. or. din cetate s'au versitu la 8 1/2 ore sant'a liturgia, aflandu-se de fatia Escelenti'a Sea Presantitulu Archiepiscopu si Metropolitu, corpulu profesorilor seminariali cu elevii institutului si alti crestini. Sub decursulu Stei liturghii Pre on. Par. Ioanu H a n i ' a ceti rugaciunea de ingenunchiare, pentru indelunga vietia fericita a Monarchului nostru spre fericirea poporeloru de sub sceptrulu Lui.

Asemenea a fostu serviliu ddiescu si in biserica rom cat. si alte biserici. — Militia a esitu in parada deplina in piatia.

O cestiune insemnata.

Ne aflamu in acelu anulempu candu se incepe instructiunea in totu feliulu de institute, a totu feliulu de invetiaturi.

Tempulu celu rapede dela 48 incoco a facutu ca si pre campulu instructiunei, ca si pre acelu politicu, sa trecemu iute si prin multe fase. Trecerea acesta are insa insusirea aceea de aduce mereu impregiurari noue, prin urmare necunoscute, si fiindu ca in trecut amu invetiatu a ne teme de ori-ce noutate, si acum de cate ori ni se ivese o vedere noua noi mai intai ne tememu de ea.

Sa remanemu la instructiune si sa cugetamu unu momentu cata temere nu ne-au insuflatu legea dietale privitorie la instructiunea publica, din cauza ca trecutul ne-au aretatu cum unii vreu sa ne magiarizeze, alii sa ne germanizeze s. a. m. d. Si acum nu putem si nu trebuie sa ne miramu deca in unii §§ a mentioatei legi pote afla cine-va simburulu susu alinsei temeri.

Ce e mai multu, noi vedemu ca unii sa temu chiaru si de caletoria ministrului de culte si instructiunea publica. Chiaru si in acesta nu vedu alta decatu amenintare de nationalitate pre calea instructiunei.

Noi credemu ca in epoce de aceste, cum cu dreptu cuveatu a insemnatu Presantitulu Metropolitu alu nostru si caletoria ministrului de culte si instructiunea publica, sa ne insuflim de alte cugete si de alte simtieminte. Sa nu cautamu naloci si acolo unde nu sunt si unde voru cu ele numai sa ne rapesca curagiulu de a lucra. Ci sa luamu lucrulu ca atare inainte-ne, sa-lu studiamu si apoi sa ne punemu pre executarea lui.

Legea de instructiunea publica impune conditiuni pentru sustinerea scoliloru populari, elementari etc. ale confessiunilor. Totu legea amenintia cu infintare de scole comunale, noi le amu dice de statu, deca confessiunile nu-si voru tien scolile la inaltimea lor.

De unde se deduce, ca fiindu regimulu ungurescu si avendu o mare predilectiune catra cei de nationalitatea sea, precum a si inceputu a se intempla, invetiatori se punu unguri, carii de siguru ca voru inveti pre copii unguresce si pana in prima-vera eata-i unguri.

Lucrulu si-aru ave partea sea forte serioasa, ratiunandu asfelu, deca pre langa ratiunare aru fi puteri scolastice unguresci, cari sa aiba unu munte de sciintie si de pracs scolastica cu care sa ne amenintie.

Noi credemu ca va fi cu multu mai folositoriu pentru noi, deca vomu lasa la o parte intentiunea „ascunsa“ a legi si a altoru mesuri, de a magiarisa si deca ne vomu pune intrebarea, ca bune aru fi scolele nostre confessiunale asi dupa cum le pretinde legea de instructiune seu ba? Deca suntu bune, apoi nu ne remane alta decatu sa vedemu sa corespundemu legi si amu scapatu si de magiari-

sare si vomu capata si mai multi tineri instruiti in cunoscintele de lipsa.

Asia e! voru obiecta unii, dara suntemu seraci si nu suntemu in stare de a sustiene scoli dupa cum ni le prescrie legea. Celoru ce respundu asia aru trebui sa li se spuna mai departe, ca in intiesulu legi totu voi va sa ziditi si sa sustieneti si scola comunale, caci de cinste nu ve da nimenea nimic'a; numai ca atunci nu ve-ti sustiene scola carea sa fia numai a vostra, ci o scola in carea propasirea copiiloru vostri, va trebui sa fia, din causa limbii straine, seu nula seu forte marginata.

Acu face greutatea temerei nostre, carea pentru noi amenintia cu multu mai tare cu i n t u n e r e c u, cu remanere inapoi de spiritulu tempulu si cu cuplesirea, mane poimane a unei culturi mai mari, cu pretiulu totalei inadusiri a desvoltarei nostre.

Poporulu si regimulu trebuie dara sa fia cu atentiune la purtarea sea fatia cu instructiunea, sa nu smble celu dintaiu speculandu de a se subtrage dela chietuiei pentru instructiunea propria si celu din urma de a face politica anacronistica (carei ei a trecut tempulu) adeca de a absorbi natiuni, cari dovedescu putere de viatia.

Din cele ce amu putulu observa din caletoria ministrului, credemu ca si drumulu ideloru sele este numai acela de a lati instructiunea in poporu, fara de considerare limbistica, caci statulu in prima linia are lipsa de cetatieni luminati, cu alipire catra elu, vorbesca ei ce limba voru vorbi. Si apoi alipirea cetatieniloru nu se castiga nici odata prin inapoierea, ci prin inaintarea intereseloru cetatieniloru.

Datoria nostra de capetenia este si va fi a ne conforma instructiuniloru jurisdictiuniloru nostre autonome scolari, cari suntu basate pre legi sanc-tionate, si a lucra din tote puterile in intiesulu loru si tote temerile nostre voru disparé.

Revista diuaristica.

„Tromp. Carp.“ reproduce din unu diuaru francescu „Le Public“, despre care dice ca e alu lui R o u h e r, fostu ministru alu lui Napoleonu III, unu articulu. Articulu e scrisu intr'unu modu diplomaticu dara da unguriloru se intielega destulu ce conduita trebuie se aiba fatia cu romanii.

Ieta articulu din „Le Public“ asupra caruia „Tr. Carp.“ a facutu mai multe reflectiuni:

Paragrafulu urmatoriu pre care-lu imprumutam dela „Presa“, foia care pana astadi s'a aretatu pucinu simpatica Romaniei marturesce, in relatiunile guvernului austriacu cu acela alu principelui Carolu, o schimbare de dispositiuni ce suntemu fericiti a semnala.

Vorbindu despre tem'a pre care adesea o esprima romanii ca voru vede tier'a loru absorbita de catra Austria, „Presa“, dupa ce aduce diferite rasoné contra acestei idee pre care o califica fara simtiu se esprima asfelu:

„O alta ratiune inca, o ratiune politica se opune la incorporarea principatelor cu monarchia austro-ungara: este dualismulu. Austria n'aru putea prin urmare sa-si aneceseze Romaniaa pre d'asupra capulu unguriloru si in interesulu acestei acuisitiuni sa se despice in trei parti.“

„Cum s'aru putea crede ca regatulu constitutionalu Ungariei, care incerca atat'a nevointia a se intielega cu cele doue milioane si jumtate ale sele de romani in Banatu si Transilvania, sa aibe pofta a-si anecsa cele 5 milioane de romani si Moldovei si ai Valachiei?“

„O asemenea anecsa aru pune capetu monarchiei unguresce seu constitutiunei ungare, caoi 8

milióne de romani cari aru trebui atunci sa fie reprezentati in parlamentulu din Pest'a, aru face lege celoru 5 milioane de Unguri, intocmai precum s'a intemplatu actualmente casulu contrariu la cele 2 milioane si jumtate de romani ai Transilvaniei.“

„Deci ori catu de paradoosale s'aru pare acesta romaniiloru, monarchia austro-ungara nu se va gandí nici odata sa-si incorporeze Romaniaa; ci va fi chiaru gat'a totu-d'ann'a sa apere ecisistentia acestei tieri contra impietariloru rusesci si sa favorizeze progresulu in principate.“

Aceste reflectiuni suntu forte judiciose. Austria si Romaniaa au totulu de castigatu, traindu in cea mai perfecta intielegere, si este dreptu sa spunemu ca acesta din urma, si indreptza de catu-va tempu tote silintiele spre acesta.

Dupa cele ce spunu insa foile din Bucuresci, autoritatile unguresce n'aru secundá pre romanii in aceste silintie atatu catu aru trebui.

Aceste foi se plangu, spre esemplu, pentru ca guvernulu loru n'a pututu inca sa obtiena din Pest'a satisfactiunea ce i se dadoresce pentru diferitele violári de teritoriu comise de mai multe ori pre frontier'a Transilvaniei. S'aru parea chiaru ca acum de curendu o parte din unguri s'au amusatu sa traga la semnu asupra unuia dintre ecusioele (marcele) romane cari indica marginea intre amendoue statele. In presentia unei asi de putiene grabiri a face dreptate reclamatiunei loru, romanii punu inainte promitundea cu care au primita ei tote reclamatiunile Austriei si chipulu eclatantu cu care au satisfact'o ei in tote impregiurările.

Nu se pote tagadu ca este ore-care dreptate in acesta plangere.

Aceste hartuiri suntu forte regretabile. De vreme ce romanii probeza astadi prin acte ca politica loru este cu totulu conservatrice si ca ei dorescu sa traiasca in cei mai buni termini cu Austria si Francia, trebuiescu incuragiati pre acesta cale. A-i hartui pentru lucruri cu totulu secundarie, a pretinde dela densii ceea ce cine-va nu este dispusu sa le acorde, — este a-i impinge pre nesimtile catra Prussia si Russia si a-si prepara pentru viitoru incurcaturi superaciose.

Articulu „Pressei“ din care damu unu extractu, unu altulu din „Nou'a Fremdenblatt“ care asemenea este forte magulitoriu pentru principele Carolu, in fine marile semne de onore ce se dederu junelui suveranu de catra imperatoarele Austriei, probeza ca tote aceste lucruri suntu perfectu intielese la Vien'a, deca nu suntu inca la Pest'a. Putemu crede ca guvernulu imperiale are asupra acestui subiectu aceeași maniera de vedere. In totu casulu de siguru ca nu dela Francia aru pute sa vina vre-unu obstaculu la apropiarea Romaniae cu puterile occidentali, deca ea doresee cu sinceritate acesta apropiare. A. Olivier.

Brasiovu Sept. 1869.

Scolele reali si comerciali gr. or. romane de aici suntu deja deschise, fia care cu cate o clasa incepatoare. Unu inceputu forte doritu a carui lipsa era de multu simtita.

Ce amu mai dori noi acum? Amu dori sa vedemu unu concursu mare din partea tinerimei nostre incatu sa nu treca multu tempu si numerulu eleviloru acestoru institute, cele dintai in tota romanimea din monarchia, cu limba romana ca limba de propunere, sa rivalizeze cu numerulu eleviloru gimnasiali.

Acesta dorintia a nostra nu e numai elusulu unui simtiemintu, ci e totu odata o emanatiune din impregiurările in care ne aflamu noi.

Mai multu seu mai putienu, ba dupa impregiurările presente Brasiovulu e unu punctu insemnatu

in via industrială. Afacerile cele întinse cu orientul și în primă linie cu România, înlesnesc dezvoltarea comerțului și în legătură cu această a industriei în întelesu mai strâns. Inse pentru că aceste ramuri să aiba un sporiu sanetos este de lipsa ca acei ce se apuca de ele să aiba o pregătire mai sistematică însoțită de mai multe cunoștințe decât da cuiya simțului natural. Unde aceste ramuri de viață au ajuns deja unu aventu mai mare au să multămăsească această studiului și în urmă acestuia purtării lor după unu sistem rațional, încâtu nici tempu, nici cea mai mica afacere să nu rămâna neproductivă.

De aceea deca e laudabile născuțu multor'a ca se pregătescu în gimnasiu pentru științele mai înalte, e totu atât de recomandat și născuțu de a se pregăti unu contingentu mare de tinerime pentru îmbrățișarea trebei.

Să facem o ochire asupra locurilor pretrăse din giurulu Brășiovului, locuite de români, să facem o ochire numai asupra Scheiloru noștrii, unde cresc atâtea brătie demne de o muncă mai nobile, cari inse din lipsa de cunoștințe le vedem garbovindu-se curendu sub greutatea unei muncă grele cu puțin câștig, și amu puté dice de o natură ordinară, și vomu ajunge îndată la convingerea, că pruncii acestor muncitori ce abia câștiga pentru o miserabilă subsistență, aru face forte bine cându s'aru pregăti pentru meserii, cari formăza în parte mare substratul negoiului nostru de aici. Totu asiă amu puté dice și despre o parte însemnată a locuitorilor noștri din giurulu Brășiovului.

Cu aceste amu fi dăsu ceva despre unu ramu, adică despre celu care cuprinde în sine meseriele.

Comerțulu înca e o afacere carea recore în ziua de astăzi prelânga crutiare, circumspecțiune și cunoștințe și înca multe. Școl'a comercială, care în dezvoltarea ei va avé misiunea de a îndeplini lacune și în privința acestei înca trebuie să o recomandăm atenției și îmbrățișării tinerimii noastre. Unu comerciant cu cunoștințele de lipsa să radica mai îngraba și ocupa unu locu demn în societate. Și deca are bazea pusă cum se cade, esperința sa oșta unu câmpu foarte roditor în inteligența lui și lu pune în pusețiune de a se estinde cu afacerile se de parte, de a le vedé și prevedé totu de un'a, de unde folósele apoi abia se potu insira în unu articulu de diariu cum e această.

Ne amu adresatu cătra tinerime, inse se întielege ca aceste sunt îndreptate și l'a adresă părentilor, cari și iubesc fii lor de asiă încâtu caută ca acestia să devina nice cetățeni harnici, folositori națiunii și patriei lor.

Ingrindu-ne noi în modulu acest'a, vomu contribui multu și la dezvoltarea altor'a specialități, pentru ca e știut, ca și clasele care au să cultive spiritulu, cari au să grigiască de o bună justiciă, cari lumineza prin luminile lor publicistice numai acolo prosperă unde e bună stare, pre cându unde e sterpiciune de industria și comerțu abia vegetă și cele-lalte, din cauza că le lipsesc substratul materialu.

Incheiăm cu provocarea energică, că omenii noștri să nu lase ocaziunea nefolosită, ci cu totu adinsulu să concurgă spre a îmbrățișă cunoștințele și științele reali-comerciale.

Conferințele

Invetiatorești generali din Protopopiatulu I. alu Brășiovului.

(Urmare și fine din nr. tr.)

Resultatul acestor'a desbateri fu cam următorulu :

a) Cu referire la invetiamentu religiunii în școl'a populară ;

Obiectulu invetiamentu religiunii este Dumnezeu și rapórtelu, în care are să sté omulu cătra Ddieu ;

Copilulu intratu întâias- dată în școlă a simțitu deja dragoste cătra părinti, muștrare de cugetu, a auditu dela părinti unele rugăciuni ; dară, despre tóte acestea nu-si póte dá socotél'a nici lui, nici altor'a. — Invetiatoreștu are să pună pre copilu în stare, a cunoșce aceste bunătăți, a și le înradicină și mari în anima și mintea lui, a le prelu, a le apără și a le aplică la fericirea sa și a frăților sei ;

Increderea, care se destéptă în copilu cătra părintii sei înca în cei mai dintâi ani ai vieții se, este fundamentulu credinței. — Invetiatoreștu să respecte această aplicare în copilu, să o nutrească și împuterească, radicându-o cu încetulu la credința statornică ; fără dezvoltarea și cultivarea acestei facultăți, aru fi cu neputința cultivarea spiritului omenesc ; prin credința și póte însuși copilulu începuturile științei ; prin credința primesc omulu încunoștințarea despre natura, istoria, și scriptura, lumea nevedință, viața eternă ; prin negrígirea acestei facultăți cade copilulu în necredință, séu în credința desiertă. — Invetiatoreștu are să ferească pre coplu de ambe aceste stricăciuni dereparabile, întempnându-i facultatea de a crede, care singura este în stare, a-i înaripă cele-lalte facultăți la activitate întră a se face omu, cu propuneri și împărtășiri bune, mărețu și adevăratu morali, asiă

dără : invetiamentu religiunii creștinescu, fiindu ca da o temă astfelu de mărețu, încâtu cine să o póta prelu după vrednicia ei ? — i se cuvine loculu celu mai de frunte între obiectele prescrite ale școlii populare și în planulu de prelegeri órele acelea, în cari invetiatoreștu și elevii sunt mai liniștiți.

Invetiamentu religiunii are să se începa în clas'a cea mai de josu a școlii populare și să se continueze în tóte clasele.

Invetiatoreștu să deprinda pre copilu la adevăratu religiositate, adică, a se umilí înaintea lui Dumnezeu și a se apropiă de elu aducendu-si aminte de porunciile lui, că să le păzescă pre ele ; numai staruindu, că elevulu plinu de credința statornică, convinsu despre adevărurile religiunii creștine, însufletitu de simțulu demnității umane, să capete aplicare spre bine, să născuțu la mai mare bine seversindu fapte moralu-religióse — va puté face pre omulu omu, și a fi omulu omu este celu mai mare bine pre această lume ; facendu invetiatoreștu această — și-a ajunsu scopulu.

În clasele inferioare sunt de a se propune și împărtăș copiloru rugăciuni scurte și istorioare din testamentulu vechiu, în clasele superioare istorioare din testamentulu nou și catechismele. Testamentulu vechiu se are la celu nou, că promisiunea la împlinire, că dorulu la îndestulare, că junetele la verș'a barbatăsească. Copilulu este cunoscutu de acasă cu famili'a și cu rapórtelu familiari ; istorioarele din testamentulu vechiu sunt istorioare familiare ; invetiatoreștu le învétia, a cunoșce man'a lui Dumnezeu, că conducătoria a sortii omenesci, că respălătoria fă-cărui'a după faptele se. Din evangeliile testamentulu nou, fiindu ca sunt de cuprinsu istoricu, istoricu-dogmaticu, curatu dogmaticu și ethicu, învétia elevii a cunoșce bunătatea lui Dumnezeu cătra nemulu omenescu, mântuirea, lumina năstră prin Domnul nostru Iisus Christos, și a năstră sântire prin darurile duhului sântu prin sântele Taine. Și asiă invetiatoreștu credinței, dragostei și a nădejdei în Dumnezeu, cuprinsă în catechisme, marturiile din sânta scriptura cuprinsă cu deosebire în catechismulu celu mare îndulcindu pre elevi, a se apropiă de Dumnezeu, i pune în stare, să și păzescă porunciile lui, ori-ce datorința sa o împlinescă cu scumpătate, acceptându cu pietate pentru faptele lor respălata dela Dumnezeu, Tatalu nostru din ceruri.

Invetiatoreștu să esplice materialulu invetiamentu religiunii în acelu rendu, cum este elu desfășurat în manualele prescrite, iera de altminteră la deosebire întemplări și ocaziuni va aduce înainte câte o istorioară din testamentulu vechiu séu nou, câte o thesa a credinței creștinescu aplicându-o după cerințe.

FOIȘIORA.

ARCHEOLOGIA.

(Reprod. după Tr. Carp.)

(Urmare.)

Cartierulu seu generale se afla la Oescu. Ghișiu de astăzi, unde n'amu pututu trece din cauza intrigelor ce amu aretat mai susu, de unde amu trecut, alte-dăți și unde, în adevăru ca sunt lucruri de studiu, mai cu sēma unu sistem de ape admirabili, pre care nu l'amu vedintu nicăie. Aci a întinsu podu Constantinu pre stâlpi de pétra cari stau înca în apa și dintre cari se vede mai cu sēma unulu, de care s'au isbitu mai multe vase și unu vasu sta și astăzi afundatu lângă stâlp. Dela capulu acestui podu plăca siosească română care merge printre movile și morminte și se împreună cu cele-lalte la Antonina lui Caracal'a, Resc'a de astăzi, care a fostu și orasiulu celu mai importantu în Dacia de josu.

Aci, în Celeiu, amu gasitu unu feru de infertat căi legionarilor cu literele AE. M. Amu gasitu multe vase de pamentu, o piua de pétra ; mai multe obiecte de feru, caramide cu diferite împrețe și un'a : Coh. III. Brit. (anica). Numerulu de legiōne s'au gasitu de mai multe ori, la noi ; mai cu sēma alu legiōnei a V-a (macedonica) ; cu numerulu și cu numele cohortelor, din această legiōna negresitu, până acum n'amu gasitu de catu două ; această, și un'a la Turnulu Săverinului ; Coh. I. Aug. (usta).

Amu mai gasit aci o mască mica de plumb, unu calu micu de bronzu pre pedestalu și alte mici obiecte de bronzu. La esirea din cetate, d'a stângă

drumului românu, amu gasitu două sarcofage. Unulu sub tind'a unui sateanu. Celu de sub pătulu era umblatu și nu mai are nici unu interesu ; celu de sub tinda și mai aproape de drumu, este foarte importantu și să-mi fie permis a me oprí la dōnsulu.

Punendu să sape sub tinda prin bunăinvoială, că și pentru celu de sub pătulu în mai puțin de două óre, sarcofagiulu această, de pétra calchieră tare, în dimensiunile și form'a sarcofagiului celui mare dela mușeuulu nationalu, avendu de 2, 45 m. lungulu, 1,04, latulu, 1,66 aduncime, era întregu în fati'a sōrelui, cu totu lungulu seu spre siosească curatiatu de tóte părțile și neatinsu nicăie de sapa. Se întielege ca satulu totu era în giurulu lui, cu tóte babele și copiii.

După diferite observări vedim că capaculu era lipitu cu cimentu și, preste această, la amendou capetiile cu scobe de feru, acoperite cu plumbu foarte grosu.

Amu pututu parveni la deslipirea capacului și la desclestarea lui din scobe de feru, atunci, insiruindu 30 de omeni la funiele cu cari amu legatu capaculu, s'au pututu trage capaculu pre jumătate pre pătulu ce-i pregătisem, în urletele de bucurie a satului întregu. Unu profumu agreabilu s'a eșsalatu din sarcofagi, ceea ce facu pre mai multu să dica : ce frumosu mirosu ! Această operatiune nu se mai veduse aci de cându este Celeiu.

Păreții sarcofagiului au grosimea : 0,18 aduncimea părețelui ; pre din intru este de 0,70 ; iera despre capu 0,62 lungimea 2 metre, latime 0,60.

Două din trei părți ale păreților sarcofagiului erau goli ; o tierină cafenă acoperea ea o brumă unu scheletu mai topitu, care nu aduncea nici cu capulu nici cu piciorle la extremitățile sarcofagiului. Scheletulu era cu capulu spre média-nópte și cu

piciorle spre média-dz. Capulu caduse din junghietura spre umerulu stângu, mânele îi erau încrucisate pre stomacu. La talpele piciorlor două talpe de 12 centrimetre grosime, care au fostu legate de talpele piciorlor ; nici unu feliu de împunsatură nu arete urmă de cusatură. Scândure putrede de stejaru, cam în form'a unui cosciugu neacoperitu, cu care se coborise cadavrulu în sarcofagi. Această este anteulu aspectu alu descoperirii.

Cosciugu cadavrului, îmbracamintea și podobele, cum și diferitele seminte și frundia aruncată d'asupra corpului, formă o tierină care varia într'o aduncime de 10 15 până la 20 centimetri.

Amu începutu căutarea dela piciorle ; trei urciore în rendu, asiediate la extremitatea sarcofagiului. Ósele piciorlor, gasite tóte până la cele mai mice, mi au datu idea să formezu scheletulu afara ; tierina să ciură prin două ciururi. Totu corpulu fusese pre ascernutu și sub acoperementu de frundie și ramure de dafinu.

Putuiu alcătu corpulu întregu ; a fostu o femeia, o femeia înaltă și jună. Amendou cearcănele gurei intacte. Dinți foarte potriviti, nici o masea stricată ; căti-va dinți caduți i-amu pusu la locu.

Ce dialectu s'a roștitu prin aceste frumoșe cercâne o scie numai acel'a care a ascultat suspinele animei ei, și care a auditu jalea dela mórtea ei.

Ve potu spune numai atât'a, că a fostu o femeia, o femeia înaltă, o femeia jună, cu dinți admirabili, dară alu cărei'a nume, n'a voit sa-lu spuna posterității gelosulu sociu, care a încuiatu și a ferecatu în pétra, feru și plumbu, obiectulu amorului seu.

La începutul unei ore de prelegere repetesc între elevi cei mai apti istoriilor a din prelegerea trecută în cuvenite cu legământu, fără de a fi intrerupți de invetatori prin întrebări; unu elevu mai slabuți pôte fi numai ajutat de inv. prin ore cari întrebări.

Nu este destul numai să enunțe invetatoriul istoriilor a biblica, ci să o și cetească elevii, că să se deprindă cu limbajul biblic. În o clasă mai înaltă, unde se ia înainte și catechismul, se pôte ilustra explicațiunea unor these ale credinței și prin istoriile biblice; aici firesc va usita inv. metodu a cromaticu și catecheticu. La explicațiunea unei evanghelii, s'au unu pasaj din catechismu, mai înainte să se cetească bucată într'aga; elevi dau în pucine cuvenite înțelesul bucatii cetește; apoi să ia propozițiune de propozițiune înainte și se cetește, se explica cuvenitele cele neînțelese, dar și cuprinsul propozițiunii întregi, propozițiunea explicată se aduce în legământu cu propozițiunea precedentă; în fine se mai arunca o privire asupra bucatii întregi.

Explicațiunea invetatoriului să fie clară, pre înțelesu și plină de viață, și adevărul din t'rens'a nerevocabilu.

În clasa superioară cea din urma toate ideile religioase descoperite în elevi și împartășite lor până aici să le sumeze inv. într'unu siru legatu; că să pôte elevii la trebuința usioru afla în cele ce li s'au împartășit în școlă din invetamentulu religiunii creștinesci.

Invetatoriul, însuși petrunsu, însuși insufletit de mărirea invetatorilor creștinesci, să pronunțeze cuvenitulu lui Ddieu cu umilitia și pietate; la asemenea pronunțare atât a unei explicați, precum și a unei recitări din catechismu să deprindă și pre elevii sei; — preste totu la tratarea despre cele sante să se păzescă serioșitate creștinescă.

La aceste conf. s'au adusu înainte și s'au celtit două disertațiuni și adeca: dl. Ioanu Dorc'a, *) directorulu școlii capitali din Șafalungu ceti disertațiunea domniei se asupra temei „Propunerea religiunii în școlă a populară”; dl. Ioanu Romanu, inv. în Brașiovu la școlă capitală ceti disertațiunea domniei se asupra temei „Propunerea geografiei în școlă a populară.”

Ambe aceste disertațiuni după cuprinsulu lor materialu și formalu, după țesatură ideelor în t'rensele și după stilulu lor celu corectu fără pri-

*) Vomu publică-o.

R.

mite de conf. cu cea mai via plăcere și dechiarate de bune.

b) cu referire la cărțile cele noue întocmite pentru școlă populară de dl. Zacharia Boiu, profesoru la Institutulu pedagogico-teologicu în Sabau:

Din aceste patru cărți și anume: 1, Carte de cetește pentru școl. pop. partea a doua, 2, Elemente de Geografia pentru școl. pop. 3, Elemente de istoria naturii și fizica pentru școl. pop. 4, Elemente de istoria patriotică universale — ceteându-se în conf. prefațiilor lor, dispozițiunea logică a lor și câte-va piese din fiacarea dintresele, s'au aflat, că cuprind în sine materialu corespunzătoru pentru școlile capitali, și fiindu că această este expresu în forma de fragmente: să trateze dar invetatoriulu la propunerea aceluiași după metodu usitatu la tratarea pieselor din o carte de cetește; fără înse de a negriji, a arată elevilor sei obiecte naturale, Mape, icone e. a.

După toate acestea rev. dd. Protopopu, Iosifu Baracu, încheia conf. cu nesce expresiuni vii: de recunoștință și mulțumire Escelentiei Sele Parintelui Archiepiscopu și Metropolitu, Andreiu Baronu de Siaguna, pentru parintescă îngrijire, pre care au avut și o are pentru toți fii Sei sufletești în tota privință, ier cu deosebire și asupra invetatorilor, cari și implinescu cu scumpătate datorințele chiamării lor, încatu celor mai mulți le au îmbunătățit fiitorulu redicându-i la t'reptă preotiescă s. a. —; apoi de laudă preotimii, care au luat parte la conferință; și mulțumire ddlor ospeti mireni, cari nu au pregetat, a onoră cu prezență ddlor aceste conferințe; de parintescă dragoste către invetatori pentru răspunsurile cele potrivite s. a.

Conferințele anului fiitoru, s'au otaritu, a se ține în comună Turchesiu. Brașiovu, 14 Septembrie 1869.

Unu român.

Apelu

cătră invetatori gr. ordi provincia metropolitană română!

Esemple de tota diu'a ne îndemna și imperative ne provoacă a ne uni în cugete și în simțiri. Din toate părțile lumii resuna vocea înaintării și prosperării. Se afla constatatu pre deplinu, că calea cea mai sigură și salutară aduce la ajungerea

acestui scopu e întrunirea socială pre terenulu intelectualu, moralu și materialu. —

Vocea înaintării ne provoacă și pre noi fratiloru colegi, spre însoțire. Devisă noastră dară încu nu pôte fi altă, decât a înfintia întruniri în care cu puteri armonice se delaturăm neajunsurile și scaderile noastre de o parte, ieră de alta parte să ne perfecționăm pre carieră invetatorescă, și să ne radicăm la acea culme a culturii, care a o poșiede cu totu dreptulu se pretinde dela noi, și care invetatorii altoru popore culte dejă a și ajuns'o.

Trebuie să ne îndemne la însoțire chiaru starea noastră misera materială spre asigurarea existenței pre venitoriu.

Aceste toate se voru ajunge prin întrunirea în reuniuni invetatoresci tractuale și provinciale.

Reuniunile aceste ale invetatorilor din unu tractu școlasticu voru avé de scopu principalu, convenirea invetatorilor tractuali în perioade semestrale, de a se califică și perfecționă pre carieră invetatorescă prin ținerea de discursuri și disertațiuni spre eseemplu: despre obiecte școlare, despre agricultura, gradinaritu pomologia metodu școlare etc.; — mai departe se voru întemeia bibliotecă din opere aparute pre terenulu școlasticu, pedagogicu, din opere istorice, științifice și din alte opere literare, prin a cărora lectură fiacare invetatoriu să-și pôte lăți științele se și să se pôte perfecționă și mai departe; în fine prin asemenea reuniuni se va pôte realiză și dorința aceea mare a ne asigură existența noastră pre venitoriu prin înfintia de unu fondu ajutatoriu alu invetatorilor.

Toate reuniunile tractuale aru fi a se întruni în fiacare anu școlasticu într'o adunare generală a invetatorilor din provincia noastră metropolitană — unde descoperindu și fiacare invetatoriu parerea sea individuală despre metodu școlaru și împartășindu și esperiențele se facute pre carieră invetatorescă, le-amu lua la dezbateri, ne-amu sil a delatură scaderile ivite în unu și unu alta privință, — și prin contielegere comună a statoru unu metodu cătu se pôte de practic și corespunzătoru cerințelor tempului că și pre acestă cale se putemu implini datorințele impuse unu invetatoriu, și să ne înlesnim și misiunea cea grea nouă incredințată, pentru care suntemu răspunșabili atât înaintea lui Ddieu și înaintea lumii.

E de prisosu se mai amintesc și alte argumente, care ne impun datorința de a ne întruni în reuniuni, pentru că presupun, că frațiele vōstre le silii, și credu că și consimțiti necesitatea întemeierii de atari reuniuni. — Me provocu aci

Totu ce mai potu spune, este, că această femeia trăia în timpul imperiului, înainte de Commodu, adeca mai înainte de 180 după Christosu, considerându numai după o moneta de bronzu de mijlocu, ce amu gasitu în sarcofagu, și pre care amu putut'o descifră radicându cu mare greutate rugina grōsă de pre densă. Această moneta indică puterea tribunitială a lui Commodu pentru a VI ora, titlu de imperatu pentru IV ora, consulatulu III, cari corespundă anului Romei 934, ieră alu lui Christosu 181.

Ce mai potu spune este că o parchia cercelusi de aur, nu s'au gasitu în dreptulu urechiloru, ci pre la mijloculu corpului, că formă lor nu arată pre unde s'au deschis că să se pună în urechia și că lasă a se presupune că asemenea podobe femeesci se aruncau în cosciugu. Ce a fostu de țesatură abia se mai cunōșce; unu peptene sdrobitu cu totulu, unu acu de peru de isvoaru. Dafinii suntu intacti și în coloră tutunului de Havana. O fōia de coea de făina albă indică că, pre lângă semintiele, beuturile și aromele ce se puneau la morți, se mai puneau și o mică turta de făina.

Nici o sticlă nu s'au gasitu în sarcofagu, nici o candela în giurulu lui. Cele trei urciore deci, au servitu, unulu pentru vinu, altulu pentru untu de lemn și celă-laltu dreptu lacrimariu.

Sarcofagiulu la ieră se va transportă la mușeu, cu alte obiecte grele, precum o piua de piatră etc., ieră cele aflate în t'rensulu le voru depune chiaru eu la mușeu.

Ōsele s'au pusu de nou în sarcofagu.

Încu o observațiune pre care o credu interesantă, la noi celu puțin. Toti căți voru fi gasitu feru romanu la noi, voru fi vedutu acelu feru petrunsu de rugina. Școlbele de feru ce amu gasitu la acestu sarcofagu acoperite de toate părțile

cu plumbu, au fostu atât de ferite și conservate încatu aru crede cine-va că suntu este astăzi chiaru de sub ciocanu. Din contra plumbu ce-lu acoperă, care a primitu injuriile esteriore 17 seculi, și-a îngrosiat o palma albă de tota frumșetia.

Din Celeju a trebuitu să mergu deadreptulu în Caracalu, pentru că să potu regulă dela prefectura, cele necesare spre lucrări mai întinse; abia amu pututu găsi cai. Trecu preste amenunte, cari n'aru pôte fi interesante archeologiei.

În fine a venitu la Caracalu d. prefectu Chintescu și dela venirea d. se s'au îmbunătățit șortea caletorii mele.

Caracalulu, — care și are numele din porocirea ce s'au datu în Romă lui Marcu Aureliu Antonin numitu Bassianu până la verșă de optu ani cându l'a creatu „Cesar” tatalu acestui a Septimu Severu; orasiulu Caracalu, s'au pusu lângă coloniă Antonină, precum se pusese porocirea de Caracala lângă numele lui Antoninu. Această porocire crudului Antoninu, i venea dela o haină lungă numită „caracala” cu care s'au arătatu tiranulu într'o di în Romă și pre care a urmatu să o pōrte. Totu astfel și orasiulu actualu pōrta numele seu din porocirea lui Antoninu, pentru că și densulu s'au imbracatu cu vestigiile celebrei colonie Antonină, și a ziditu bisericile, casele și curțile cu caramida și piatră din Antonină.

La 20 Iuliu, însoțit de d. prefectu, amu mersu la ruinele coloniei Antonină a lui Caracala, pre cari ruine se întinde astăzi unu sat mare, numitu în limbile slave Resca, dela apele cele multe și frumoșe cari au strabatulu și au ocolit altele dăți cetatea. Eră Dumineca, și prin urmare toți locuitorii Rescei și ai sateloru dimpregiuru locuitorii totu pre aceste ruine întinse ale celei mai întinse colonie din Daciă traiana s'au întrecutu să

vina care cu o sapa, care cu o lopata în mână la invitarea ce s'au facutu din partea administrațiunei. Amu profitatu de această ocaziune; amu renduitu că vre-o 150 de omeni pre la câte-va movile, dintre cele ce au mai ramas nesapate de cantatorii de comori, pre acestu întinsu câmpu alu morților, strabuni ai noștri; și cu vre-alti 100 amu intratu în cetate, în cetate pre care trebuie să o ghicesci, pentru că au mai ramas prea puțin lucruri cari să pôte indică ocolulu ei, drumulu celu mare, ulitiile și pietiele ei. Caracalulu întregu și mai toate bisericile și casele zidite după vreme în premele locului, s'au facutu din materialulu școlu de cine a voit din Antonină lui Caracala.

Afara de XVI seculu întregi, printre cari acestu orasiu romanu imensu, a trebuitu să sature aviditatea și cupiditatea ignorașă a generațiunilor ce au școlu neconțenitu din t'rens'a piatră cioplita, caramida prodigioșă și diferite obiecte și vase în toate metalurile; căți-va ani din urma în cari ani județiulu Romaniloru întregu s'au pusu cu tota furia, din porunci strajnice, să sape cetatea fără nici o considerațiune în toate sensurile, până la temeliele ei, că să gasescă banuli și anticuție pentru unu mare amatoru de asiă lucruri și foarte putinte, căți-va ani generațiunea noastră a desfiguratu cu deseversire aceste ruine.

Cu toate acestea, Antonină, jafuită, sfășiată, sdrumicată, mai pestrăza încă în sinula ei, cu ce să facă admirațiunea multoru seculi de aci înainte pentru acele lucrări imense și solidari cu cari nemuritorii legiunari, alu cărora sânge și anima au degeneratu în noi, sfidau și periculiunea și legile tempului, stabilindu eternitatea faptelor omenești în fată a faptelor creatorelui.

(Va urmă.)

numai la reuniunile din dieces'a Caransebesului pr. din tractulu Dobrei si a Lipovei.

Me marginescu dara a ve face atenti numai la vocea timpului, ce ne provóca la insociri.

Sa ne infiantiamu dara reuniuni invetiatoresci spre perfectionarea nostra intelectuale si morale si spre asigurarea esistintiei nostre materiale. — Si incheiu cu firm'a convingere ca acestu apelu nu va resuna in pustia ci va produce o emalatione intru infiantirea de reuniuni invetiatoresci: Asia se fia!

Dobrea, 28 Augustu 1869.

Petru Fogarasiu,
conducatorulu conf. si vice-pres. alu
reun. inv. din tract. Dobrei.

Alessiu Nemesiu,
inv. si secr. reun.

Epistol'a Paterului Hyacinthu.

O scurta amintire s'a facutu de epistol'a unui monachu catolicu, carea a facutu sensatione forte mara in lume. Epistol'a are insemnatate, candu consideramu, ca papismulu se pregatesce la unu asiá numitu conciliu, despre care se dice, ca are sa radice si infalibilitatea papei la dogma. Eata, cum cugeta despre acestu evenimentu unu carmelitu, monachu latinu din Parisu:

Venerabilulu generalu alu Carmelitoru desculti in Rom'a.

Pré venerabilulu meu parinte! In decursulu celoru cinci ani, in cari mi-amu purtatú oficiulu meu in Notre-Dame de Parisu, m'amu bucuratu totdeun'a de stim'a si incredere D-vóstra, de-si amu fostu si atacatu pre fatia si calumniatu pre ascunsu. Dreptu dovada la asertionea acést'a a mea mi servescu testimoniile cele numeroase scrise de mân'a D-vóstra propria, cari se referescu atátu la predicationile mele, câtu si la persón'a mea. Totdeun'a mi voiu aduce cu multamire aminte de D-vóstra, ori ce se va intempra. Astadi inse, intemprându-se iute o schimbare cu D-vóstra, a cărei'a cauza nu o cantu in inim'a D-vóstra, ci in agitatiunile unei partide in Rom'a préputinte, astadi dieu, mi bagi vina la lucruri, la cari alta-data me incuragiai, defaimi, cecece aprobai odinóra si pretindi, cá sa vorbescu unele lucruri séu sa retacu unele alte, cecece facendu-o a-siu lucrá in contra consciintiei mele.

In atare casu nu intardú nice unu momentu. Cáci nu me mai potú sui pre amvonulu din Notre-Dame, candu se cere, cá se tienu o cuventare cu o devisa falsa, o cuventare schimonosita prin óre-si cari retaceri. Mi esprimu parerea mea de reu archiepiscopulu, carele mi-a deschtsu acelu amvonu si mi l'a pastratu in contra ómeniloru reu voitori, despre cari amu vorbitu. Mi esprimu parerea mea de reu numerosiloru ascultatori cari me ascultau acolo cu atentione, mi aratau simpatia si mai potú dice si amicitia. Nu asió fi demnu nice de ei, nice de episcopulu acél'a, nice de consciintia mea, nice de D-dieu, déca m'a-siu invoi, cá sa jocu o astfelu de rola inaintea loru!

Totdeodata me retragu din manastirea, in carea petrecu si carea sub impregluráre presente s'a prefacutu pentru mine in o inchisóre de consciintia. Lucrándu astfelu nu-mi caleu de locu juramentulu, cáci amu apromisu ascultarea, ce se curvine calugarulu, dar intre marginile onestitatiei consciintiei mele si a demnitatiei persónei mele si a oficiulu meu. Amu apromisu ascultarea, sperádu in beneficiulu acelei legi inalte a dreptatiei si a „libertatiei regali“, carea dupa St. Iacobu apostolulu e legea cea adeverata a crestianiloru.

Tocmai exercitarea cea mai deseversita a libertatiei acestei'a sacre o cantámu inainte cu dieca ani in manastire, inaltiatu fiindu prin unu entusiasmu liberu de ori-ce calculatiune pamentéscá, nu cutezu a adauge, si lipsitu de ori-ce ilusiune a tineretiei. Déca astadi droptu respata pentru jertfele mele mi se ofera lantiuri, atunci nu amu numai dreptu, ci e si detoriati'a mea, de a le arunca dela mine.

Ór'a presenta e o óra momentósa. Biserica e sguduita de o crisa, carea e un'a dintre cele mai violente, mai intunecate si mai decisátoria din câte a avutu a suferi din timpulu esistintiei seie incóce. Pentru prim'a óra de trei sute de ani incóce nu numai se conchiama unu conciliu ecumenicu ci se dechiara togmai de necesariu; acést'a este expresiunea a sf. parinte insusi. Unu predicatoru alu evangheliei nu se póte invoi nici intr'unu momentu, de aru fi chiaru celu din urma la toti, de a tacé,

ca acei „cáni muti“ ai lui-Israelu, veghietori necredinciosi, cáror'a le impota profetulu, ca nu potú latrá: „Canes muti, non valentes latrare.

Sántii nu au tacutu nici odata. Eu nu sum sántu, dara totu sum de genulu loru — filii sanctorum sumus — si ambitiunea mea a fostu totdeun'a aceea, cá sa calcu in urmele loru cu pasii mei, cu lacrimile mele, si déca trebuie sa fia asiá si cu sángele meu.

Deci cá crestinu si cá preotu protestezu inaintea sf. parinte si a conciliulu, in contra aceloru invetiaturi si a aceloru practice, cari se numescu romane, cari insa nu suntú preotiesci si cari inaintándu totu mai tare si devenindu totu mai periculóse nisuescu a schimbá constitutiunea bisericei, form'a si cuprinsulu invetiaturei ei pána chiaru si spiritulu de iubire, ce-lu propovedniesc biserica. Protestezu in contra desbinárei celei fára de lege si neratiunale, ce voru a o efeptu între biserica, carea e mum'a nostra in vecii veciloru, si între societatea secululu alu nóue-spre-diecelea, ai cáru fii suntemu in tempulu acést'a si cátra cari avemu detoriatie si legaturi.

Protestezu in contra acestei desbinári, carea sta in contradicere si mai radicale si mai grósnica cu natur'a omenéscá, carea se revoltéza, fiindu atacata de cátra acei invetiatori falsi in nisuintele ei cele mai nenimicivere si mai sáncte. Protestezu mai cu séma in contra falsificárei celei scandalosítore pentru biserica chiaru insesi a evangheliei fiulu lui Ddieu, a cărei spiritu si litere se calca asemenea in picióre de fariseismulu legei celei nóue.

Este convingerea mea cea mai intima, ca déca Francia in specie si déca rasele latine in genere devinu prada anarchiei sociale, morale si religioase, caus'a principale pentru acést'a, de-si nu jace nici decum in catolicismu insusi, dara jace in modulu, cum se pricepe si se exerciteza catolicismulu de multu tempu incóce.

Apelezu la conciliu, care se va aduná, cá sa caute mijlóce de vindecare pentru suferintiele nóstre, ce trecu preste mesura si sa le aplice cu asemenea energia cá si blandetie. Dara déca se voru implini nisce ingrigiri, cari nu voiu a le impartasi, déca inalt'a adunare nu va avé mai multa libertate in miscárilé seie, decátu a avutu in pregatiri, déca cu unu cuventu i voru lipsi semnele caracteristice ale unui conciliu ecumenicu, atunci asiú strigá cátra Ddieu si cátra ómeni, cá sa céra unu altu conciliu, care sa se adune intr'adeveru in spiritulu sántu, iéra nu in spiritulu partideloru, care se represinte intr'adeveru biserica, iéra nu tacerea unu'a si apasarea celu-laltu. „De supárea poporulu meu m'amu intunecatú si me intarira dureri. Si au nu este lécu in Galaadu au doftoru nu este acolo? pentru ce nu s'a vindecatú fiic'a poporulu meu?“ (Ieremia cap 8.)

Si in fine apelezu la judecat'a tá, Dómné Isuse. Ad tuum, Domine Jesu, tribunal appello. In presentia tea scriu aceste renduri, la piciórele tele le subscriu, dupa ce multu m'amu rugatú tie, multu amu meditatú, amu suferitú si amu asceptatú. Deca ómenii le voru condamná pre pamentu, crediu ca tu in ceru le vei aprobá. Acést'a mi e destulu in viétia si mórté.

Paris-Passy, 20 Septembre 1869.

Fr. Hyacinthe.

superiorulu carmelitoru desculti
din Parisu, alu doilea definitoru alu ordinulu
in provinci'a Avignon.

Varietáti.

* Escelenti'a Sea dlu ministru alu culteloru dupa o cosp. a diariulu „Hr. Zt.“ a sositu, mergendu din Sabiu in 2 Octombre la 7 óre in S. S e b e s i u. Inaintea casei postale, unde fura schimbati caii, lu primira Inaltu acela-siu, magistratulu orasiulu si comunitatea, preotimea diferiteloru confessiui si corpulu profesoriloru precum si alte demnitáti.

* Alalta-ieri a tienuu comitetulu Asociatiunei siedinti'a lunaria. Objectu mai interesantu de desbatere a fostu esecutarea bugetulu normatu de adunarea generale.

* Inaltulu ministriu ung. pentru lucrári publice si comunicatiune a poruncitu prin o ordinatiune, a se sterge dintre drumurile de tíera drumurile din Vestemu pána la vam'a Turnulu rosu, celu dela

Brasiovu cátra Sighisóra si celu dela Piski cátra Hatiegu. Déca ministriulu a voitu a face crutiári prin acést'a, a datu pre de alta parte o lovitura sentibile negociulu si industriei din acele párti, si daun'a, ce li o va casioná parasirea aceloru drumuri ni se pare, ca va fi cu multu mai mare, decátu acele crutiári neinsemnate. Cáci Sabienii, cari tramiu o parte considerabile din manufacturile loru si pórtá negociu si cu alte produse cu negociatari din Romani'a pre drumulu celu mai scurtu, pre la Turnu rosu, fiindu siliti a tramiu obiectele loru de negociu prin Brasiovu in Romani'a, platindu chiria mai mare de carausie, nu voru putea sustiené concurentia cu cei, cari le tramiu pre cái mai scurte, platescu mai putienu pentru carausia si prin urmare potú dá márfurile mai estine. Iéra Brasiovenii trebuindu a-si aduce de aci inainte vinurile loru prin Udorheiu voru avea s'alu platéscá mai scumpu. Si imputienandu-se consumtiunea din caus'a acést'a a scumpirei, cei din tíer'a vinulu inca voru simti scadere. Pentru aceea, cetindu-se emisulu ministriale respective in siedinti'a comunitatiei Brasiovulu in 2 Octobré, s'a si otaritu a se tramiu o representatiune la ministriu, carea se vorbésca in contra parasirei drumulu mentionatu in urma. Ce se tiene de drumulu Hatiegulu parasirea lui se mai póte scusá cu aceea, ca acolo peste curendu se va deschide drumulu de feru.

* Adunarea scaunale a Mediasulu a denegatu a alege comisiunea pentru enumerarea populatiunei, din causa ca instructiunea ministriale era concipata, in contra legei de nationalitate, in limb'a magiara neintielésá de adunare. Asemenea s'a refusatú a se plati spelele pentru administratiune si justitia din averea sasésca, dupa cum ordinase min. Wenkhaim.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei de invetiatoriu la Budus tractulu Bistrítiei cu salariu de 80 fl. v. a. si cuartiru naturalu se deschide concursu. Doritorii de a ocupá acést'a statiune voru adresá concursele lorú la subscrisulu, celu multu pána la 6 Octobré a. c. cu documentele ca suntú de religionea gr. or. ca au absolvatu cursulu pedagogicu in institutulu nostru archidiecesanu.

Budus, 17 Septembre 1869.

Dela comitetulu parochialu gr. or.

Gregoriu P o p o v i c i u,
(13—1) parochu si presiedinte.

(13—3) Concursu.

Pentru ocuparea postulu de Invetiatoriu la scól'a confessionala centrale gr-or. din Offenbaia se deschide concursu.

Emolumentele suntú 200 fl. v. a. cuartiru, si lemne de incalditu. Concurentii (au de la substerne petitiunile la eforia scólei gr-or. din Offenbaia) celu multu pána in 10 Octobré a. c. v. provadiute cu testimoni ca suntú de Rel. gr-or. ca au studiatu 4 clase gimnasiale, cursulu pedagogicu, s'au clericalu, si au moralitate buna.

Dela presied. eforiei scól. gr. or. din Ofenbaia.

Nicolau F o d o r é n u

Adm. Protop.

Citatiune edictala.

Nicolae Comonsi'a din Cati'a gr. or. de doi ani si jumetate si-au parasitu fára dreptate pre legiuit'a sea socia An'a Sasu totu din Cati'a gr. or., si a pribegitu in lumea larga despre care nu se scie nimic'a unde s'aru aflá, se ciléza in terminu de unu anu si o di a se infatisá la subscrisulu scaunu protopopescu, cáci la din contra in intiele-sulu SS. canóne a bisericei gr. or. se va dá otarire párei asupr'a susu atinsulu radicalu din partea so-ciei lui si fára de elu.

Scannulu protopopescu gr. or. ale Cohólmulu.

Draosu, 6 Sept. 1869.

Ioanu I o s i f u,
(12—1) adm. prot.

Burs'a de Vien'a.

Din 24 Sept. (6 Oct.) 1869.

Metalicele 5%	59 70	Act. de creditu	254 50
Imprumut. nat. 5%	68 80	Argentulu	120 15
Actiile de banca	717	Galbinulu	5 83